

SHB209 GÖÇMEN VE SIĞINMACILARLA SOSYAL HİZMET

Doç. Dr. Melahat DEMİRBİLEK
Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri
Fakültesi Sosyal Hizmet Bölümü

Sığınmacı ve Mültecilerle Sosyal Hizmet

- Sosyal hizmet birey ve insanların refahını geliştirici, bireylerin sosyal işlevselliklerini ve sorun çözme becerilerini geliştirici bir meslektir. İnsan haklarına dayalı, sosyal adalet ve sosyal eşitsizlikleri azaltıcı uygulamaları öne çıkarır. Bu kapsamda dezavantajlı (incinebilir) gruplarla öncelikle çalışır.

- Mülteciler/sığınmacılar yaşadıkları travmatik süreçte birçok sorun yaşamakta ve yardıma ihtiyaç duymaktadırlar. Yaşamlarını tek başlarına devam ettirmede zorlanmaktadırlar. Sosyal dengeleri bozulmaktadır. Bu nedenle sosyal hizmet bu gruplarla çalışmaktadır

(Tomanbay.2013, s.301-302).

- Sosyal hizmet bireyi çevresi ile etkileşimi bağlamında ele alan bir meslek olarak, insanların sorun çözme kapasitelerini artırıcı ve kaynaklarla bağlantılarını kurucu etkinlikler yürütür. Bu etkinlikleri planlı bir değişim süreci çerçevesinde ele alır.

- Mültecilerin/Sığınmacıların beklentileri arasında;
- Psikolojik var olma hissi
- Ekonomik destek ve bağımsızlık
- Yaşamlarını kontrol etme gücü
- Kültür, din ve dilin devamı
- Ev sahibi toplum ile olumlu ilişkiler kurma yer alır (Buz, 2008).

Sosyal Hizmet Uzmanının İşlev ve Rollerini

- Güçlendirme
- Savunuculuk
- Sosyal destek
- Ayrım karşıtı

Meslek Elemanının Rollerini

- Öne çıkan roller;
- Savunuculuk
- Danışman
- Kolaylaştırıcı
- Eğitici

Konuyla İlgili Öne Çıkan İlkeler

- Irk, milliyet, etnik köken, din, kültür, siyasi görüş ayrımı yapılmaksızın tüm insanların onuru vardır.
- Herkesin içinde bulunduğu olumsuz durumu değiştirme gücü vardır.
- Herkesin kendi kararlarını verme yetkisi vardır (kendi kaderini tayin hakkı)

- Kendine yardım edemeyeceklerin yardıma ihtiyacı vardır.
- Herkesin yabancı bir ülkede kendi kimliğini koruma hakkı vardır.

- Konuyla ilgili sosyal hizmet sosyal adaleti sağlayıcı, sosyal eşitsizliğin azaltılması ve ayrımcılığın engellenmesi yönünde çalışmalar yapar.

KAYNAK

- Buz, S. (Ocak 2008). Mülteciler ve Sosyal Hizmet Mesleđi. *Sosyal Hizmet*.34-39.
- Tomanbay, İ. (2013). Uluslar arası Göç, Sığınma ve İnsan Kaçakçılığı/Ticaret Sorunları ve Sosyal Çalışma.(Ed. H. Acar, N. Negiz, E. Akman) Sosyal Politika ve Kamu Yönetimi Bileşenleriyle Sosyal Hizmet: temelleri ve Uygulama Alanları içinde. 1. Baskı. Ankara:Maya Akademi. S.299-327.